

NORGES HØYESTERETT

Den 26. januar 2011 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tjomsland, Stabel og Falkanger i

HR-2011-00179-U, (sak nr. 2010/2018), sivil sak, anke over kjennelse:

Staten ved Tilsynsrådet for
advokatvirksomhet

Staten ved Advokatbevillingsnemnden

(Regjeringsadvokaten v/advokat Kirsten
Berger)

mot

A

(advokat Per Danielsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om avvisning av anke som følge av oversittelse av ankefrist.
- (2) Etter å ha fått avslag på søknad om advokatbevilling tok A ut søksmål mot staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og staten v/Advokatbevillingsnemnden hvor han bestred vedtakets gyldighet.
- (3) Ved Oslo tingretts dom 30. mars 2010 ble staten frifunnet. Oslo tingrett sendte dagen etter – onsdag 31. mars 2010, dvs onsdag i påskeuken – dommen med mottakskvittering for underhåndsforkynnelse til regjeringsadvokaten og As prosessfullmektig advokat Per Danielsen, jf. domstolloven § 179. Oversendelsesbrevet var datert 31. mars 2010.
- (4) Regjeringsadvokaten mottok dommen tirsdag 6. april 2010 – første virkedag etter påske – og signerte og returnerte mottakskvitteringen samme dag. Advokat Danielsen kvitterte på og returnerte mottakskvitteringen mandag 12. april 2010.
- (5) A anket tingrettens dom 12. mai 2010. I anketilsvaret la regjeringsadvokaten prinsipielt ned påstand om at anken skulle avvises da den var fremsatt for sent. Regjeringsadvokaten viste til at dommen var innkommet til regjeringsadvokaten den 6. april 2010, og anførte at dommen måtte være innkommet advokat Danielsens kontor før den 12. april 2010.

- (6) Borgarting lagmannsrett avsa 1. november 2010 særskilt kjennelse om avvisningsspørsmålet med slik slutning:

”Ankesaken fremmes”.

- (7) Avgjørelsen ble avsagt under dissens. Lagmannsretten flertall la avgjørende vekt på at den gjennom media var blitt kjent med at det hadde vært problemer med postomdelingen i den aktuelle perioden. Lagmannsretten mindretall viste til at spørsmålet om forsinkelser i postomdelingen ikke hadde vært gjenstand for kontradiksjon. Mindretallet la vekt på at Danielsen, til tross for at han hadde oppfordring til det, ikke hadde kommentert forhold knyttet til hans uttalelser i anledning dommen til Rogalands avis – gjengitt i avisen 9. april 2010 – og heller ikke hadde foretatt seg noe for å sikre notoritet om forkynnelsestidspunkt da han mottok tingrettens dom og oversendelsesbrev. Mindretallet fant at den tvil som forelå om forkynnelsestidspunktet måtte gå utover den ankende part.
- (8) Staten har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse og bevisbedømmelse.
- (9) Staten har ved anken fremlagt dokumentasjon knyttet til spørsmålet om forsinkelser i postgangen i første og andre kvartal 2010. Staten viser ellers til den geografiske nærhet det er mellom regjeringsadvokatens kontor og advokat Danielsens kontor, og det anføres at posten ikke kan ha brukt seks dager lengre tid til advokat Danielsen enn til regjeringsadvokaten. Seks dagers forsinkelse er helt ekstraordinært og det er ikke grunnlag for de antakelser om postgangen som lagmannsrettens flertall har lagt til grunn. Advokat Danielsen hadde etter omstendighetene en klar oppfordring til å sikre notoritet om mottakelsestidspunktet – noe han ikke har gjort.
- (10) Staten har nedlagt slik påstand:

- ”1. Anken til lagmannsretten avvises.
2. Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og Advokatbevillingsnemnden tilkjennes sakens omkostninger for lagmannsretten og Høyesterett.”**

- (11) A har tatt til motmæle og har fastholdt at forsendelsen først ble mottatt 12. april 2010. Anketilsvaret er vedlagt en erklæring om dette fra vedkommende som åpnet posten ved advokat Danielsens kontor 12. april 2010. Statistikk fra posten er uten interesse i saken, da spørsmålet uansett er når advokat Danielsen faktisk mottok forsendelsen fra tingretten. Advokat Danielsen visste ikke at regjeringsadvokaten hadde mottatt denne seks dager tidligere. Han hadde derfor ingen oppfordring til å skape notoritet om mottakelsestidspunktet.
- (12) Videre påpekes det at mediers kunnskap om dommen er uten betydning for når ankefristen begynner å løpe og kan ikke medføre noen plikt for advokaten til å undersøke hvorfor tingretten ikke har sendt dommen til forkynnelse innen vanlig tid. Endelig fremheves det at staten ikke har påvist noe motiv for hvorfor advokat Danielsen skulle ha angitt en annen mottakelsesdato enn den riktige.
- (13) A har nedlagt slik påstand:

- ”1. Anken forkastes.
2. Staten ved Advokatbevillingsnemnden og Tilsynsrådet for advokatvirksomhet dømmes til å betale As saksomkostninger for lagmannsretten.”**

- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse om å fremme anke over tingrettens dom, og at utvalget har full kompetanse i anken over kjennelsen.
- (15) Ved underhåndsforkynning etter domstoloven § 179 løper ankefristen som utgangspunkt fra det tidspunkt dommen kommer fram til adressaten. Det må etter ankeutvalgets syn – som også lagmannsretten har gjort – legges til grunn at dommen ble sendt begge prosessfullmektiger til forkynning onsdag 31. mars i påskeuken. Regjeringsadvokaten kvitterte for mottak av dommen tirsdag 6. april, mens advokat Danielsen først gjorde dette mandag 12. april – med andre ord seks dager senere.
- (16) Lagmannsrettens flertall bemerker innledningsvis i sin drøftelse at en forskjell i postgangen fra samme postkontor på seks dager fremstår som høyst uvanlig. I en slik situasjon burde – i følge flertallet – ”prosessfullmektigen ha foretatt nærmere undersøkelse og redegjort for relevante omstendigheter i prosesskrift til retten”. Flertallet tilføyer imidlertid følgende:
- ”Slik saken ligger an, finner flertallet ikke grunn til å gå nærmere inn på hvilke krav som kan stilles i en situasjon hvor det er klart at det kan oppstå spørsmål om fristoversittelse. Flertallet er gjennom media blitt kjent med at det i mars/april 2010 var store uregelmessigheter i postgangen i Osloområdet som følge omlegging av rutine i forbindelse med flytting til ny postsentral. Etter dette legger flertallet til grunn at anken fra A var rettidig.”**
- (17) Den medieomtalen som det her vises til, var – som mindretallet påpeker – ikke gjenstand for kontradiktorisk behandling i lagmannsretten. Det er klarligvis ikke her tale om vitterlige kjensgjerninger. Når lagmannsrettens flertall likevel la avgjørende vekt på den nevnte medieomtalen, foreligger det etter ankeutvalgets syn en saksbehandlingsfeil som kan ha hatt betydning for lagmannsrettens resultat.
- (18) Siden staten ikke har anket over saksbehandlingen og ankeutvalget har full kompetanse i saken, finner imidlertid utvalget å foreta en realitetsavgjørelse av anken.
- (19) Ankeutvalget bemerker at ordningen med underhåndsforkynning etter domstoloven § 179 er basert på et tillitsforhold mellom advokatene og domstolene der retten i utgangspunktet skal legge vekt på advokatens egne opplysninger om når dommen kom fram, jf. blant annet Rt. 1992 side 942, Rt. 2003 side 959 og Rt. 2010 side 3. Spørsmålet må likevel løses konkret på grunnlag av vanlig bevisbedømmelse. Høyesterett har i flere tilfeller – uten nærmere dokumentasjon – akseptert at mindre forsinkelser i postgangen kan forekomme i forhold til en av prosessfullmektigene, jf. blant annet Rt. 1997 side 49.
- (20) Et element i det tillitsforholdet som her gjelder mellom domstolene og advokatene, er etter ankeutvalgets syn at advokatene sørger for å etablere en viss notoritet over tidspunktet for mottakelsen av det som forkynnes dersom det kan være grunn til å tro at det har skjedd en relativt sett betydelig forsinkelse i postgangen. Gjør advokaten ikke dette, vil tvilen vanskelig kunne komme han til gode slik som når forsinkelsen er svært beskjeden.
- (21) I dette tilfelle fremgikk det at dommen var sendt fra tingretten onsdag 31. mars 2010. Dersom dommen først ble mottatt 12. april, må det – også når man ser bort fra den mellomliggende påsken – sies å foreligge en betydelig forsinkelse for en forsendelse fra tingrettens kontor til postkontoret på St. Olavs plass i Oslo. Advokat Danielsen har ikke sørget for noen notoritet for tidspunktet for mottakelsen av dommen. Dommen er således ikke påstemplet noen inndato. At det nå – for ankeutvalget – er fremlagt en erklæring datert 2. desember 2010 fra vedkommende som etter det opplyste åpnet brevet, er ikke egnet til å endre på dette.

- (22) Ankeutvalget er kommet til at det ikke foreligger tilstrekkelig notoritet over det oppgitte tidspunktet for mottakelsen av dommen til at dette kan legges til grunn når det er tale om en så betydelig forsinkelse. De generelle opplysninger som er fremlagt for ankeutvalget om postgangen i den aktuelle perioden, gir ikke grunnlag for å komme til en annen konklusjon på dette spørsmålet.
- (23) Anken over lagmannsrettens kjennelse om å fremme anken har etter dette ført frem, og anken til lagmannsretten over tingrettens dom blir dermed å avvise.
- (24) Staten tilkjennes saksomkostninger i samsvar med hovedregelen i tvisteloven § 20-2. Salæret til regjeringsadvokaten er 3 600 kroner. I tillegg kommer rettsgebyret på 5 160 kroner.
- (25) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Anken avvises fra lagmannsretten.
2. I saksomkostnader for lagmannsretten betaler A til staten ved Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og staten ved Advokatbevillingsnemnda 8 760 – åttetusensyv hundreogsekssti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Ingse Stabel
(sign.)

Steinar Tjomsland
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Riktig utskrift: